

De beste kandidaat

Stel u bent baas/werkgever in een middelgrote organisatie. U heeft een vacature voor een junior medewerk(st)er, een zogenaamde starterspositie, voor 36 uur per week. Als de junior medewerker zich flink inzet is een mooie carrière mogelijk in uw organisatie. U begint een wervings- en selectieprocedure. Aan het eind daarvan heeft u twee kandidaten over. Ze zijn beide 26 jaar, hebben allebei een goede scriptie geschreven over een voor uw organisatie relevant onderwerp, ze lijken even sociaal vaardig, ze verschillen maar in één opzicht: hun privé situatie. Loes woont samen met Berend. Zij hebben een dochter van bijna drie en Loes is vier maanden zwanger van haar tweede kind. Simone woont alleen en heeft geen kind.

U kiest voor Simone. U hebt liever een alleenstaande vrouw dan een jonge ouder. U hebt al jonge ouders in uw organisatie. Er zitten fijne collega's bij, maar het moet gezegd: ze hebben erg veel noten op hun zang. Ze gaan met zwangerschapsverlof, ze willen ouderschapsverlof, ze willen part time werken, ze komen later vanwege de crèche, ze vertrekken eerder vanwege de school of de naschoolse opvang, ze komen helemaal niet want hun kind is ziek, de oppas is ziek of de juf is vrij en ze willen niet werken in de kerstvakantie. U wilt best een aantal jonge ouders in de club, dat kan trouwens helemaal niet anders, maar nu heeft u een keer de keuze en voor deze junior functie wilt u een fijne Simone, zonder gezeur.

Over deze problematiek gaat het vorige week verschenen signalement *Uitstel van ouderschap* van de Raad voor Volksgezondheid en Zorg. De Raad wijst erop dat laat moederschap biologisch riskant is. Als Simone nog tien jaar alleenstaand en kinderloos blijft, is de kans groot dat zij niet meer spontaan zwanger wordt. De gynaecoloog en de ivf kliniek kunnen daar lang niet altijd iets aan veranderen. Het is veel beter om, zoals Loes, al tijdens je studie aan kinderen te beginnen.

Vrouwen als Loes ontmoeten echter de nodige hinderpalen in hun carrière. De meeste werkgevers denken bij een startersfunctie niet meteen aan een jonge moeder. De kans is groot dat Loes het in selectieprocedures veelvuldig aflegt tegen Simone en vergelijkbare vrouwen. De Raad voor Volksgezondheid wil het bestaan van Loes vergemakkelijken.

Een belangrijke rol in het signalement is weggelegd voor een jonge vrouw die, net als Loes, tijdens haar studie haar eerste kind kreeg en die er vervolgens niet in slaagde een baan te vinden op academisch niveau. De Raad vindt dit bijzonder sneu, niet alleen voor de vrouw in kwestie, maar ook voor andere vrouwen die er door dit soort verhalen voor terugschrikken tijdig een kind te krijgen. In de begeleidende brief wordt gesuggereerd dat hier mogelijk iets kan worden opgelost door afspraken tussen de overheid en sociale partners. Ik denk niet dat dit gaat helpen. Weliswaar is het voor alle werkende ouders fijn als er nog meer wordt geregeld aan kinderopvang, maar het zal er niet toe leiden dat werkgevers, gesteld voor de keuze tussen Simone en Loes, Loes gaan prefereren. Een werkgever die dat zou doen doet niet alleen zichzelf tekort. Hij zondigt tegen elementaire rechtvaardigheidsprincipes. Ga maar na.

Loes is in veel opzichten te benijden. Zij is op jonge leeftijd een leuke Berend tegengekomen zonder bindingsangst. Ze is gemakkelijk zwanger geworden, heeft een schattige dochter en krijgt er over een klein half jaar nog een tweede baby bij. In veel gemeenten komen Loes en Berend in aanmerking voor een goedkope huurwoning, die voldoende ruimte biedt aan een jong gezin.

Simone daarentegen heeft incidenteel een uitzichtloze relatie met een getrouwde man of met iemand die haar wel leuk vindt, maar die toch voelt dat zij 'niet de ware voor hem is'. Als alleenstaande is zij aangewezen op relatief kleine

en/of relatief dure appartementjes. Zij wordt 's ochtends niet wakker gemaakt door een aandoenlijke peuter in een vertederende pyjama. Veiligheidshalve gaat Simone er vanuit dat dit voor haar waarschijnlijk nooit is weggelegd.

Natuurlijk biedt het leven van Simone compensaties. Zij kan een weekend gaan winkelen. Ze kan de hele avond met haar vriendinnen naar de kroeg. Ze kan bezwijken voor de verleiding van een *one night stand*. Maar de belangrijkste compensatie voor Simone ligt in haar werk. Simone wil met alle plezier voor de baas naar Helsinki of Madrid. Simone hoeft bijna nooit op tijd naar huis. Simone is altijd te motiveren voor een cursus. Simone wil best een stuk afmaken onder de kerstboom. Graag zelfs, dat leidt de aandacht af van pijnlijke kerstdiners vol familieleden die informeren of er nog geen partner is gevonden. Simone kan meestal wel inspringen voor zwangere collega's en Simone dropt nooit een kleuter bij de secretaresse vanwege een acuut logistiek oppasprobleem.

Als Simone en Loes overigens even goed zijn, dan verdient Simone de baan. Een keuze voor Loes zou ik haar niet uit kunnen leggen.

Uitstel van ouderschap: medisch of maatschappelijk probleem? Signalement van de Raad voor Volksgezondheid en Zorg, via www.rvz.net.

© Margo Trappenburg, 16-3-2007.